

http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/10.pdf

2. Семенова Т.Ю. Основні сфери застосування аутсорсингу. *Проблеми розвитку економіки підприємства: погляд молоді*: матер. XVI Міжнар. наук. конф. здобувачів вищої освіти (м. Харків, 10 березня 2023 року). Харків : ХНАДУ. 2023. С. 294-295.

3. Ачкасова Оксана. Аутсорсинг персоналу в сучасних умовах функціонування підприємств. *Економіка та суспільство*. 2023. № 49. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-22>

4. Що таке промисловий аутсорсинг і чим він корисний для бізнесу? [Електронний ресурс]. URL : <https://www.ogcs.com.ua/uk/shho-take-promislovij-autorsoring-i-chim-vin-korisnij-dlya-biznesu/>

5. Саїнчук А. О. Аналіз ринку аутсорсингових підприємств в Україні. *Економічний вісник Донбасу*. 2019. № 2(56). С. 135-144. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvd_2019_2_20.

КОМПЛЕКСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ АВТОТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Даниленко К.О., Сметана Д.О.

Науковий керівник: Бочарова Н.А., к.е.н., доцент

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

У контексті глобалізації, зміни клімату, стрімкого технологічного прогресу та зростаючих соціальних вимог, автотранспортні підприємства (АТП) зіштовхуються з необхідністю адаптації до нових умов діяльності для забезпечення своєї конкурентоспроможності та стійкості. Швидкий розвиток технологій, зокрема в області цифровізації, автоматизації та впровадження інтелектуальних транспортних систем, відкриває перед АТП нові можливості для оптимізації їх роботи. Це стосується не тільки підвищення ефективності логістичних процесів, але й забезпечення вищої безпеки перевезень, зниження витрат на обслуговування та підвищення якості послуг. Умови сучасної економіки вимагають від АТП не тільки ефективного управління ресурсами, але й здатності швидко адаптуватися до змінних умов ринку, цінової політики та попиту. Економічна оптимізація через раціональне використання транспортних засобів, мінімізація витрат та оптимізація маршрутів є ключовими для підтримання рентабельності та конкурентоспроможності. Зростаюча увага до екологічних питань з боку урядів, бізнесу та споживачів ставить перед АТП завдання зменшення впливу на довкілля. Це включає впровадження "зелених" технологій, екологічно чистих видів палива, поліпшення енергоефективності та зниження рівня викидів. Соціальна відповідальність бізнесу набуває все більшого значення. Для АТП це означає не тільки дотримання трудового законодавства та забезпечення належних умов праці, але й участь у соціальному розвитку громад, де вони функціонують, та внесок у підвищення рівня безпеки дорожнього руху. Враховуючи вищезазначене, дослідження, присвячене комплексному підходу до підвищення

ефективності роботи АТП, є вкрай актуальними та необхідними для розуміння та реалізації потенціалу сучасних автотранспортних підприємств в умовах швидкоплинних змін.

Аналіз сучасних технологічних рішень показав, що впровадження цифровізації, автоматизації процесів, GPS-моніторингу та телематичних систем може значно підвищити ефективність роботи АТП. Це дозволяє не тільки оптимізувати логістичні ланцюжки та скоротити витрати на паливо і обслуговування, але й підвищити безпеку транспортних засобів та вантажів. Ефективне управління ресурсами, зокрема через оптимізацію маршрутів і графіків руху, може значно знизити витрати АТП. Використання сучасних економічних моделей та аналітичних інструментів допомагає підприємствам адаптуватися до мінливих умов ринку, підвищувати рентабельність та ефективність використання транспортних засобів. Розробка та впровадження заходів щодо зниження впливу на довкілля, таких як використання екологічно чистих видів палива, підвищення енергоефективності транспортних засобів та мінімізація викидів шкідливих речовин, є ключовим для забезпечення стійкого розвитку АТП та відповідності сучасним екологічним стандартам. Забезпечення належних умов праці, дотримання правил безпеки дорожнього руху, активна участь у соціальному житті громад, де функціонують АТП, сприяють підвищенню соціальної відповідальності та позитивного іміджу підприємств. Комплексний підхід до підвищення ефективності роботи автотранспортних підприємств, що включає технологічні інновації, економічну оптимізацію, екологічну відповідальність та соціальну стійкість, є ключовим для досягнення конкурентоспроможності та стійкого розвитку в умовах сучасного ринку. Врахування широкого спектру факторів дозволяє АТП не тільки ефективно реагувати на поточні виклики, але й адаптуватися до майбутніх змін, забезпечуючи високий рівень задоволеності клієнтів та позитивний вплив на суспільство і довкілля. Подальше дослідження та розвиток у цих напрямках відіграватимуть важливу роль у формуванні ефективних стратегій управління та операційної діяльності автотранспортних підприємств. У контексті глобалізації економіки, інтеграція автотранспортних підприємств у міжнародні логістичні ланцюжки стає невід'ємною частиною стратегії підвищення ефективності. Це вимагає не тільки впровадження стандартів якості та ефективності, прийнятих на міжнародному рівні, але й здатності швидко адаптуватися до змін у міжнародних економічних умовах та вимогах. Співпраця з міжнародними партнерами, участь у міжнародних логістичних програмах та проектах може значно розширити можливості АТП, відкриваючи нові ринки та можливості для зростання.

Цифрова трансформація відкриває нові перспективи для автотранспортних підприємств, дозволяючи не тільки оптимізувати існуючі процеси, але й розробляти нові бізнес-моделі. Використання великих даних (Big Data), штучного інтелекту (AI) та машинного навчання може радикально змінити підходи до управління логістикою, обслуговування клієнтів та прийняття управлінських рішень. Це вимагає від АТП не тільки інвестицій у новітні технології та розробку внутрішніх компетенцій, але й готовності до

культурних змін у самій організації, щоб повною мірою реалізувати потенціал цифровізації.

Література:

1. Kravchuk N., Mykolaichuk I., Zaika Y., Melnyk T., Bocharova N. The Impact of Digital Transformation on Business Models and Strategies of Enterprises: Analysis of Trends and Challenges. *Pacific business review international*. 2023. V. 16. Is. 5. P. 120-135.

ЗАКОРДОННИЙ ДОСВІД МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ

Дарчич О.С.

*Науковий керівник: Островська Г.Й., к.е.н., доцент
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

Мотивація праці є одним з питань, якому світова наукова спільнота приділяє значну увагу. Вітчизняна теорія та практика мотивації праці на сьогодні є малоефективною, оскільки обмежується оплатою праці на основі посадових окладів і фіксованих тарифних ставок. Отже, формування системи мотивації працівників підприємств має ґрунтуватися на досвіді, накопиченому світовою практикою [1]. У цьому контексті розглянемо та узагальнимо в табл. 1 низку закордонних моделей мотивації, спільною рисою яких є їхня ефективність.

Таблиця 1 - Особливості закордонних систем мотивації праці

Країна	Ключові чинники	Відмінні особливості	Результати
Японія	Вік Професійна майстерність Результативність праці Стаж	Довічний найм; виплата одноразової допомоги в разі виходу на пенсію; трудова мораль; колективізм у роботі; корпоративна філософія	Система дає змогу зблизити персонал підприємства Запроваджено професійне навчання За результати своєї роботи працівники отримують бонуси
США	Висока кваліфікація Заохочення до підприємницької активності Якісна робота	Участь у прибутку; поєднання елементів відрядної та погодинної системи; технологічна надбавка; премія за тривалу експлуатацію	Система дає змогу підтримувати довіру персоналу до керівництва Участь у прийнятті рішень підприємства